

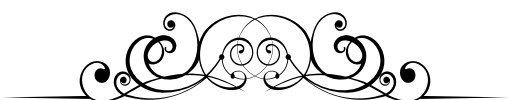
יומן החוזר

חודש אדר תשי"א, תשי"ב,
תשי"ד, תשט"ו, תשט"ז

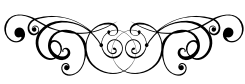
גליון ב

יומן החוזר

חודש אדר תשי"א, תשי"ב,
תשי"ד, תשט"ו, תשט"ז

גליון ב

יו"ל בפעם הראשונה
נכתב ע"י הרד"ח ר' יואל הכהן שי' כהן

יוצא לאור ע"י
מערכת "רבי-דרייב"

PUBLISHED BY:

REBBEDRIVE.COM

פתח דבר

בקשר עם יום הבהיר כ"ה אדר, יום מלאות מאה ועשרים שנה להולדת הרבנית הצדקנית מרת חי' מושקא נ"ע זי"ע, מוציאים אנו לאור אוסף מכתבים שנכתבו ע"י החוזר ראשי הרה"ח ר' יואל ש"י הכהן כהן עבור בני משפחתו באה"ק במהלך השנים.

בעבר פרסמנו מכתבים המתארים תקופת יו"ד שבט, תשי"ג, תשט"ו, תשט"ז אך חלק גדול ביותר של מכתבים אלו טרם יצא לאור והוא מתפרסם בזאת לראשונה.

בקובץ זה נדפסו המכתבים המתארים תקופת חודש אדר בשנים תשי"א, תשי"ב, תשי"ד, תשט"ו, ותשט"ז.

תודתינו נתונה למנהל "ועד להפצת שיחות", הרה"ח ר' שניאור זלמן יצחק יהושע ש"י חאנין אשר פתח לנו ארכיונו היקר ונתן מכתבים אלו בכדי להדפיסם ולזכות בהם את הרבים.

יה"ר שלא נצטרך להסתפק ביומנים משנים שעברו, באשר תיכף ומיד ממש נזכה זעהן זיך מיטן רבי'ן דא למטה, והוא יגאלנו!

מערכת "רבי-דרייב"

כ"ה אדר תשפ"א

ע"א שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א

ברוקלין, נ.י.

פרסום ראשון

**UNIQUE MOMENTS OF THE REBBE
CAPTURED IN ADAR OF 5749/1989**

תשי"א

זי"ע בעת התפילה במוסקבא, (אני נותן כל הסימנים על הניגון, לו הייתי יודע תוים, לא הייתי צריך לתת כ"כ הרבה סימנים) וגם כ"ק שליט"א ניגן חרישית וכ"ק שליט"א בכה במאד, אח"כ אמר בענין ובכן כו' אשר לא כדת, ודיבר שאחשורוש זה הקב"ה כו' ונמצא בחצר בית המלך הפנימית ואף שלהכנס שם הוא לא כדת מ"מ דארך מען זיך שפארין, ניט וויסענדיק צי מוועט אריין לאזין צי ניט ודוקא יעמולט לאזט מען אריין ונותנים את שרביט הזהב, ובדברו זאת בכה במאד ער האט זיך פשוט גיאסין (בכלל איני מבין מה כיוון בענין זה, וויהין לאזט מען ניט אריין און מדארף זיך שפארין אהין, אבל כה אמר ובכה במאוד).

תיכף אחרי גמרו ענין זה (זה הי' בערך 55 מינוט) והתחיל לומר דא"ח וקבל היהודים, (תוכן המאמר אכתוב פעם אחר וכעת אני כותב מההתועדות) ואחרי המאמר דיבר שוב בענין לא כדת, ובענין לא ידע, ותבע ארויס קריכין פון זיך בכאו"א לפי מצבו, זה

ב"ה יום ד' שמיני ה'תשי"א ברוקלין
כבוד הוריי היקרים יחיו שלום וברכה!

אחדשה"ט, הנה ראשית אכתוב קצת כמובן מההתועדות דפורים היינו ליל ה' אור ליום ועש"ק, בתחילה היו כשעה בחדרו של אדמו"ר זי"ע, מקום שם היו מתועדים בכל יומא דפגרא, שם היו כ"ק אדמו"ר שליט"א והרש"ג שליט"א ואנ"ש. כ"ק שליט"א לא דיבר מאומה – אף פעם לא מדבר מאומה בחדרו של כ"ק אדמו"ר – ורק ניגנו כמה ניגונים וגם את ניגון אדמו"ר הזקן הידוע, ואח"כ הי' ההתועדות בבית הכנסת. כ"ק שליט"א נכנס לאולם בית הכנסת בשעה 9 וישב עד שעה 4:20, היינו שישב 7 שעה עם 20 מינוט והי' גילויים במאד.

תיכף בהיכנס כ"ק שליט"א וישב על מקומו צוה לנגן, וניגנו – המנגן הראשי הוא שמואל זלמנוב – את הניגון שאתה – אבא – מספר שכ"ק אדמו"ר נ"ע התלמד על חתונה ושהניגון הלזה ניגן כ"ק אדמו"ר

א עלטערער ברודער, ואמר כ"ק שליט"א: ער איז מסתמא פארנומען אין פאריכטיגן דעם טאיי (טאיי זהו שניפס כלומר דג מלוח) ואח"כ צוה כ"ק שליט"א לנתן, אויסטאן דעם שניפס (היינו באותו הלילה).

הי' שם אחד שאינו מבין אידית ונתן לו כ"ק שליט"א משקה, ודיבר עמו על אנגלית, דיבר עמו אודות חיזוק בשמירת התומ"צ וכן אודות לפעול על זולתו, ושאל מכיון שהוא בעצמו אינו כמו שצריך להיות, איך יפעול על הזולת, ובתחילה יהי' הוא בעצמו כו' ואח"כ יפעול על הזולת, ואמר לו כ"ק שליט"א בלשון אנגלי, משיח קען ניט ווארטין, ובמילא צריך לעשות הכל, נזכרתי עוד ענין, כ"ק שליט"א צוה לנגן א פריילעכין ניגון, וכ"ק שליט"א רמז כל הזמן באצבעו הק' שניגנו פרייליכער. כן עוד דבר, שכ"ק שליט"א אמר, עס איז גיווען תרפ"ז ? איז יעמולט האט זיך יעקב זאראוויטשער אוועק גיזעצט זיך אויף דעם פאל און האט גיזונגען קול ביער, אפשר וועט מען איצטער אויך זינגען דעם ניגון, וניגנו הניגון קול ביער, מה כיון בזה, ואיזה שייכות יש שמכיון שאז שרו, אבל כה אמר.

כעת אכתוב עוד דבר אבל לא צריך לפרסם, זה כ"ק שליט"א דיבר הרבה אודות עצמו און האט זיך זייער

הי' תוכן ההתועדות ארויס קריכין פון זיך, וזהו"ע עד דלא ידע ואמר בשם אדמו"ר זי"ע בשם רבינו הזקן אשר הלא ידע דפורים הנה אז גם בכל השנה גם הידע הוא באופן אחר, ואמר אז ווען מ'גייט ארויס פון זיך, טראכט מען ניט וועגן אייגענעם נה"ב מיטן נה"א אשר במילא קען מען יעמולט אריין שלעפין אויך דעם ארור המן אין דער ארבעט, שאין אז הגבלות משא"כ ווען איז אין זיך.

אח"כ אמר שעל הצדקה נאמר שלא לתת הרבה בפעם אחת, משא"כ על משקה וציוה להביא כוס גדול, ושתה בו ולקח הרבה משקה, וגם להנאספים צוה לקחת הרבה משקה ואמר אז מדארף ארויס גיין פון זיך שזהו"ע עד דלא ידע, ופתאום זה כבר הי' אחרי חצות הלילה, מזג בעצמו בידיו הק' משקה ונתן לכולם, והיו הרבה שנתן להם איזה ברכה בהמצטרך להם, אשר בהם יש כמה עניני מופתים, ואח"כ הנה לאלו שלא היו פה נתן למישהו אחר בעדם, הרב אשכנזי כבר הלך הוא הי' לא מכבר חולה, וחפש מי שהוא מקרוביו ונגש דובער גורארי' – בנו של ר' משה גורארי' – ונתן לו כ"ק שליט"א משקה, אח"כ חיפש אחרי קרוביו של הרב קרסיק שגם הוא לא הי' אז, ניגש שוב דובער הנ"ל, ואמר אחד עס איז דאך פראנען

קדושת אדוננו מורנו ורבינו, כה אמר בלי ר"ת והי' מבהיל מאוד באמרו אדוננו מורנו ורבינו, בכלל הי' עפעס מאדנע רייד הן ברבים והן לפרטיים, ובאמצע כשאנ"ש התחילו לדבר אתו כו', אמר איך זאג זיך ניט אפ, אחד אמר לו אז ס'איז איין המשך פון אלטיין רבי'ן ביז איצטער, די זעלבע זאך, וסיים שרוצה משקה פון אלטיין רבי'ן, ושחק ומזג לו משקה. א"א לתאר מה שהי' בלילה הזו, אך עכ"פ לא תספרו מזה מאומה, כי אצל אחרים אפשר להיות מזה חלישות כו' וד"ל אף שהאמת אינו כן.

גיווארפין, באמצע אמר גלוי וידוע לפני מי שאמר והי' העולם שאיני כדאי והגון לכך, ועוד לשונות כאלו, גם דיבר הרבה לסימפסאן, צוה לנגן שלא ישמעו ודיבר לסימפסאן בעת הניגון אך קצת שמעתי כמה תיבות, מקושר צו מיר מדארף אויס קריכין פון זיך, הגם איך בין נאך ניט ארויס פון זיך מ"מ דארף מען זיך ניט לערנען, ואמר לו סימפסאן, חסידים ווילין דאס ניט הערין, והפסיק ובאמצע אמר די בחורים זאלין גיין ווי זיי גייען, בא זיי איז מיט אמונה פשוטה, גם כשדיבר אודות עצמו, אמר באמצע מ'קען געבין א פדיון פאר זיך אליין צו זיך אליין ובפרט על הציון כבוד

תשי"ב

ב"ה, עש"ק תרומה תשי"ב

לכבוד הוריי היקרים יחיו, שלום
וברכה!

. . כן קצת ממה שדיבר ביו"ד שבט
(עדיין לא שלחתי השיחה, כי פשוט
עדיין לא העתקתי במכונת כתיבה,
כן גם את המאמר והשיחה דשבת
העבר, וכשאתיק אותם ...),

. . ברצוני להעתיק כמה שורות
מהמאמר דשבת ולהיות שאחד
מחכה כי הוא רוצה ללוות אצלי
המאמר אפסיק ואעתיק קצת
המאמר.

המאמר הותחל לא תהי' משכלה
ועקרה ברוחניות וביאר ב' ענינים
בעקרה, שאין גם התפעלות שכלי,
ענין ב' שאין זה בא בהתגלות בלב,
ענין המשכלה הוא שהאהוי"ר אין לה
קיום, שזה בא בסיבת שביעת הרצון
מהאהוי"ר, ולזה אומר בארצך, והעדר
שביעת הרצון הוא ע"י התבוננות
בענין את מספר ימך אמלא ובענין
זה בכה כ"ק שליט"א הרבה, ואני
מעתיק כאן הלשון כפי שאנו זוכרים:

צריך לעבוד עבודתו שבכל יום שעה
ורגע צריך לעבוד עבודתו בשליחותו
בעלמא דין, איז ער אזוי פיל פאריאגט
אין דעם אז ער האט גאר ניט קיין צייט
טראכטען וועגען זיינע מדריגות, דזהו
מה שאמר ריב"ז ואיני יודע באיזה
דרך מוליכין אותי, ואחד הביאורים
שמבואר בזה הוא דריב"ז מצד גודל
טרדתו במילוי שליחותו לא הי' לו
פנאי צו הערין זיך זיינע מדריגות,
והיינו אז ער איז אזוי פיל פאריגאט
און פארטרונקען למלאות שליחותו
בכל יום ובכל שעה ובכל רגע, אז ער
ווייס ניט וואס איז מיט זיינע מדות,
מיט שכל.

ב"ה מוש"ק תרומה, התחלתי לכתוב
בעש"ק, ואני אוחז שם באמצע
העתקת קטע מהמאמר דשבת העבר,
אך איני גומר להעתיק, כי חשבתי
לשלוח המכ' בעש"ק, אבל להיות
שאני גומר אותו כעת, הנה כעת כבר
העתקתי את המאמר במכ' כתיבה,
ואני שולח את המאמר ובמילא איני
גומר להעתיק קטע זו במיוחד, אך
עכ"פ הנה קטע זו דענין ימים יוצרו

הי' זייער שרעקליך.

המאמר ארך חמישים וחמשה מינוט,
עד עתה לא הי' עוד מאמר ארוך כזה,
ובזמן האחרון הי' עפ"י רוב המאמר
בין ארבעים לארבעים וחמשה מינוט.

יואל

מצורף פה המאמר דשבת העבר וכן
ב' תמונות מכ"ד טבת

כ"ק שליט"א בכה הרבה מאוד, והניח
ראשו על השולחן ובכה, ביחוד הי' זה
בתיבות מורד במלך מלכי המלכים
הקב"ה, כאשר אמר תי' במלך מלכי
המלכים הפסיק בבכי ועבר כמה
רגעים והמשיך לומר תי' הקב"ה.

הי' הכל בגלוי, אך בזה"ג אשר ומפני חטאינו דחטא הוא ל' חסרון וזה פעל חסרון ופגם גם למעלה בהספירות, משו"ז אותותינו לא ראינו, להיות שחסר ענין הממוצעים שיהי' התגלות. אמנם בהעלם ישנו גם עכשיו, וגם נסים יש עכשיו, אלא שמלוכשים בטבע וכמו הנס דפורים, להיות שאף שחסר ענין המדות שהם הממוצעים, שיהי' בהתגלות, אבל זהו רק ההתגלות בלבד, אבל התהוות האותיות הרי הוא שאבא יסד ברתא, דמשו"ז יש גם עכשיו הכל בהעלם, להיות שעל חכמה איז ניטא קיין גלות.

באמת הנה אדרבא יש עוד מעלה בזמן הגלות דוקא, דהנה ענין המדות שהם הממוצעים הוא כדי לצמצם השפעה הבאה מבחי' ח"ע, אבל עתה שאברהם לא ידענו וישראל לא יכירנו שזהו ענין אהוי"ר, אבל כי עתה אבינו, דדוקא עתה בזמן הגלות אז עס ניטא דער ענין הממוצעים שהוא סדר ההשתל', קאן זיך יעדער איד פארבינדען מיט דעם כי אתה אבינו, דזהו ענין האמונה הפשוטה והמס'ג שהי' בפורים, שההתעוררות לזה הי' ע"י מרדכי איש יהודי, איש מל' שר, כמאמר אישי כה"ג שהוא מל' גדולה ושררות, הנה הוא הי' דער אאא און דער בעה"ב אויף הודאה, והמשיך האמונה הפשוטה בכל ישראל

ב"ה יום ב' פ' ויק"פ תשי"ב ברוקלין

כבוד הורי' היקרים יחיו, שלום וברכה!

הנה כעת בחצי שעה מקודם נתן כ"ק שליט"א המאמר ד"ה באתי לגני להוציאו לאור. הוא לא נתן עדיין כולו, כ"א דף הראשון שהוא כותב לע"ע דף השני, כדי שלא יצטרכו לחכות ולע"ע יוכלו להעתיק דף זה, כנראה שהוא ממחר עם זה. המאמר הוא ההנחה שכ"ק שליט"א מגיה אותה ופלא שאינו כותב בעצמו, לכאורה איז שוין צייט.

בפורים אמר כ"ק שליט"א דא"ח, המאמר הותחל ליהודים היתה אורה ושמחה, בהמאמר התבאר (כפי שאמר בהשיחה, המאמר הוא מיוסד על מאמר כ"ק אדמו"ר הצ"צ) המעלה דפורים לגבי שאר המועדים, אשר כל המועדים צריכים להתבטל חוץ מפורים, כי ענין הע"ס הוא שהם ממוצעים שעל ידם הוא ההתהוות, דכמו שבנפש הנה אף שהתהוות האותיות הוא מקדמות השכל הן אעפ"כ הנה התגלות האותיות הוא דוקא ע"י כחות הגלויים דשכל ומידות, כמו"כ למעלה אף שאבא יסד ברתא אך זהו רק התהוות בלבד, והתגלות הוא ע"י הממוצעים שהם הספירות

תורי וכ"ק שליט"א נתן לי מכוס של ברכה, בקשתי גם עבורך ונתן לי, הרבה אנשים בקשו בעד מי שהוא, לאחדים אמר כ"ק שליט"א בנותנו מהכוס של ברכה אבל רק לאחדים. מעניין אחד מהמלאכים (כבר כתבתי לכם אודותיהם) התקרב קצת לאנ"ש ולכ"ק שליט"א, ובא זייער אפט אלינו, העיקר שהי' גם בפורים, וכ"ק שליט"א נתן לו משקה, ואמר לו: אויס מלאך כבני אדם. השיחות עדיין מטושטשים אצלי רק חלק קטן מהם סדרתי, ולכן אני מניח זה כעת, ובעוד כמה ימים אכתוב תוכן כל שיחה ושיחה כמו שעשיתי בהמאמר, היינו שכתבתי תוכנו, ואשלח לכם זה אי"ה.

שעמדו במס"נ בפועל, דזהו מצד ההתקשרות עם כי אתה אבינו שהוא למעלה מהשתל', וזהו מעלת שמחת הפורים.

אחרי המאמר הי' כמה שיחות, היינו שהי' הפסק באמירת לחיים וניגונים כמובן. כ"ק שליט"א ישב עד שעה חמש משעה תשע וחצי, היינו תשעה וחצי שעות, אך שיחות ישנם רק מג' שעות, מצד ההפסקות. אחרי ההתועדות ואחרי בהמ"ז, נתן כ"ק שליט"א מכוס של ברכה לכאו"א מהנאספים, הי' פשוט תור והלכו בתור (ג"ז לקח הרבה זמן וג"ז חשבתי בין התשעה וחצי שעות), כשהגיע

תשי"ד

שיהי'. (גם שלחתי ע"י ר' פנחס איזה הנחות וכתוב אם נתנם לך) המאמר והשיחה הראשונה אין דרושים שום הסברה (מה שבסיום שיחה הראשונה – אות ה' מדובר אודות נשואין הוא כי ה' בשבת זו אויפרופעניש, וגם ה' תנאים בשבוע זו).

ב"ה ד' פ' ויקרא תשי"ד

כבוד הוריי היקרים יחיו

שלום וברכה!

מצורף, אני שולח המאמר והשיחה דש"פ ויקהל. זה התועדות האחרונה

תשט"ו

ב"ה, פורים תשט"ו ברוקלין

להוריי היקרים יחיו

אתמול אחרי התפילה, איז ארויס א קלאנג אין שול אז דער רבי שליט"א וועט ארויסגיין פארבריינגען.

אנדערע האבן געדאוונט יע און אנדערע ניט. לפועל איז ער יע ארויס, געזעסן א שעה מיט 20 מינוט, און ס'איז געווען זייער גישמאקע רייד. תוכן השיחות ה' בענין מחיית עמלק, בענין הזכירה, שצריך לזכור בכל יום (שלכן אומרים הששה זכירות), ווארום אז מען האט א וויילע פארגעסען, איז אויב אויף א וויילע זאל זיין דער אשר קרך, מען וועט זיך אפהיטען, קאן ארויסקומען תוצאות מבהילים.

נתבאר בענין נזכרים ונעשים, דפ' זכור קוראים קודם פורים, לפי שהזכירה צריך להיות קודם העשי', דהעשי' היא בפורים והזכירה בפ' זכור ותקנו ד פ' זכור קוראים בשבת שקודם פורים דיקא, לפי שסמכו ענין לו, שהזכירה תהי' בסמיכות להעשי'. נמצא שיש כאן ב' ענינים (א) הזכירה

צריך להיות קודם העשי' דייקא. (ב) הזכירה צריך להיות בסמיכות להעשי'. כ"ה עפ"י נגלה.

ובעבודה הוא: העשי' יהי' בביאת המשיח שאז מחה אמוחה גו'. אמנם מען טאר זיך ניט פארלאזן אויף דעם, והזכירה צריך להיות קודם העשי' דוקא שאז הנה הזכירה עצמו וועט בריינגען העשי'.

עוד ענין בזה: לא לחשוב אשר די ומספיק הזכירה שהי' בדורות הקודמים, ובפרט אשר אם הראשונים כמלאכים כו' איז דאך זייער זכירה געווען א טיפערע, ומ"מ צריך להיות הזכירה עכשיו דוקא, בסמיכות להעשי'.

גם עכשיו, הנה העשי' היא כאשר הוא נמצא בעניני העולם, דאז שייך שיבוא עמלק, כמ"ש אשר קרך בדרך דוקא, דבדרך דוקא שייך שיהי' עמלק, ואז אז הוא העשי', אך בכדי שיהי' העשי' צריך להיות הזכירה קודם לזה, בעבודת התפילה, אין מיטן דאוונען, פארן דאוונען, אין אהבת עולם, די גאר אין ששה זכירות, אבער

וועט עס נישט מספיק זיין אויף מלחמה
האבן מיט עמלק'ן היינט, דהזכירה
צריך להיות קודם העשי'.

עכ"פ קודם שהולך לעניני עולם. ולא
לחשוב אז ס'איז גענוג וואס ער האט
געדאווענט נענטען, ווארום יעמולט

תשט"ז

ב"ה, תשט"ז, ברוקלין

להורי היקרים יחיו

כבר כתבתי בפורים מההתוועדות שהי' בפ' זכור. וכעת אכתוב קצת מההתוועדות דפורים. ההתוועדות נמשכה יותר מח' שעות כט' שעות לערך, וכ"ק אד"ש לקח הרבה משקה, והי' הרבה דיבורים. אך אכתוב ענין אחד בנוגע מה שהזכיר אותך – אבא. וזה הדבר:

דיבר ענין בנגלה, בנוגע לברכת המגילה, הרב את ריבנו, אם לברכו לאחר כריכת המגילה או קודם הכריכה. והביא ראיות עפ"י נגלה שהברכה צ"ל קודם, כמו שפסק המגן אברהם וכן משמע מסידור אדמו"ר הזקן שכותב ואח"כ יברך, ואינו מזכיר ענין הכריכה, דמשמע שס"ל שצריך לברך מיד כמ"ש המג"א. והנה הגר"א ס"ל להיפך שצריך לברך. אפגעשלאגן את כל הטעמים שלו והוכיח כרבינו הזקן:

באמצע השיחה הפסיק באמירת לחיים ואמר: והבדילנו מן התועים. ואח"כ אמר: פאלע כהן איז געווען

אויף א פארביינגען וואס גיהאט געמאכט יו"ד שבט. א-פנים אז פלוני בן פלוני איז איצטער מקנא דעם קלענסטן אינגעל אז וואס לערנט חסידות, ווארום איצטער איז דאך שוין אויפן עולם האמת, ווייס ער דאך שוין דעם אמת זו. נו, האט ארץ ישראל'דיקע פוסט שוין געהאט וואס צו ליין פאר סטעמפס [-בולים] סיאיז אנגעקומען אהער בריף איינע נאך די אנדערע מיט קומות און טענות, היתכן, ווי זאגט מען אזוינע ווערטער אויף א גאון און א פוסק?!

האב איך גענטפערט אז סיאיז א בפירוש'ע גמרא. אין גמרא שטייט שישנם שבעה חופות וכל צדיק נכוח מחופתו של חברו. וא"כ ממ"נ, אויב מען לאזט אים ניט אריין, איז ער דאך דארטן ניטא, איז ווי איז ער נכוח? נאר וויילע דארטן ווייס ער דאך דעם אמת, וויל ער זיין, ער בריט זיך און מען לאזט אים ניט אריין, ניט אריין, צוליב דעם וואס ער האט ניט געוואלט לערנען בעוה"ז. אויב איינער האט ניט געלערנט איבער סיבות שונות, איז אנדערש, משא"כ אז ער לערנט ניט בכוונה, בשיטה של ניגוד, איז דרייט

כציפור המצפצפת, ומה שטוענים אז דאס פארשפארט צייט, דארף מען ניט דעם אויבערשטן איינשפארן, ומאחר שציוה – ע"י רבותינו שבכל דור ודור – ללמוד בסדר הזה, וועט ער ממלא זיין די צייט באריכות ימים כו'. תורה דארף מען לערנען ניט ווי מען לערנט להבדיל אנדערע חכמות, עס דארף זיך הערן אין דעם די קדושה, אז ס'איז דעם אויבערשטנ'ס תורה. דיבר ג"כ אשר במקום שלומדים בהכרח לימודי חול, יהי זה בשעות האחרונות דוקא, ובשעות הראשונות יהי לימודי קודש, בכדי להשקיע בלב הילדים שהעיקר הוא התורה, די מלמדים דארפן חסר ובכדי שיהיו (המלמדים) טופח על מנת להטפיה, דארף מען נעמען מלמדים יראי שמים, זאלן זיין גאנץ אין דעות. הי' עוד פרטי דברים בזה.

ביאור ענין המלחמות:

כשהיו ישראל ברפידים, טרם בואם להר סיני, היינו קודם מ"ת, איז בשעת אז אידן זיינען געשטאנען מיט התלהבות און א קאך גיין צו מ"ת בהקדמת נעשה לנשמע, איז געקומען עמלק, א אייניקעל פון אברהם ויצחק'ן און געהאט מלחמה מיט זיי. בשעת אידן שטייען מיט א קאך פון נעשה קודם לנשמע, קען זיי קינער ניט טשעפען, נאר עמלק, ניט

ער זיך, ער וויל גיין און מ'לאזט אים ניט אריין. וויילע בעוה"ב העלפט קיין תשובה ניט נאר בעוה"ז דוקא. עס איז מער ניט וואס לא ידח ממנו נדח, איז אז משיח וועט קומען, וועט ער בעטן משיח'ן מען זאל לערנען מיט אים חסידות, איז יעמאלט וועט מען אים טאן א טובה כו'.

זהו תוכן דבריו בנוגע לזה, ואח"כ המשיך את הענין בנגלה והתחיל לומר.

מענין לדעת אם אתה יודע מכל הענין. אפשר שאינך יודע משום דבר כלל, ס'איז געווען דא אביסל משקה (כלשון כ"ק אד"ש: כטוב לב המלך ביון) במילא אמרת כן, ואינך זוכר כלל, והי' מי שהוא מהמתנגדים ועשה כל השערורי' בכתיבת מכתבים לכ"ק? מענין לדעת, איך הי', כתוב בפרטיות.

אודות שאר השיחות, הנה מהשיחות העיקריות הי' אודות ענין החינוך ותשב"ר, שזה דוקא ביטל גזירת המן. דהגם שהי' אסתר ומרדכי בשער המלך, הנה ביטול הגזירה הי' ע"י כ"ב אלף תינוקות דוקא, שזה ביטל הגזירה, אלא שבלבושי הטבע הי' אח"כ ע"י מרדכי ואסתר. והוראה גם לזמננו אלה, חינוך הכשר, קדושת האותיות והנקודות קמץ אלף א קמץ בית ב, ולא מלמדים לתינוק לקרוא

וכמו"כ עכשיו בדרא דמשיחא, טוהט זיך אן עמלק בלבושי כנעני מלך ערד, שטוען אשר בשביל ארויסגיין אין וועלט צריך ללמוד קצת חכמות חיצוניות וכו', ועל זה צריך ללחום בכל תוקף, וויסענדיק אז אין דעם כנעני איז אנגיטאן עמלק, שכוונתו הוא לא רק לצוד את השפחה כנענית כ"א גם לקרר בעניני תורה, ער גייט אנקעגען אידן, ולא רק אנקעגען אידישע רוחניות כ"א אנקעגען אידישע גשמיות, דזו מה שעמלק יצא המן, וואס יעמולט האט ער זיך ארויס באווייזן וואס ער וויל, להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים, ניט נאר די נשמה נאר אויך דעם גוף.

ולכן כאשר בא כנעני מלך ערד וטוען, וויבאלד אז דו דארפסט גיין אין ארץ כנען, פאס זיך צו כנען, טאר מען אים ניט צולאזן, נאר מען דארף אים ענטפערן, מיין ענין איז גיין אין ארץ כנען, און מאכן פון איהר ארץ ישראל, ארץ אשר עיני הוי' אלקיך בה. דאס הייסט גיין אין וועלט אבער צוליב וואס גיי איך אין וועלט – בכדי צו מאכן אין וועלט און פון וועלט א דירה לו ית'. ולזאת איז אויך בשעת איך גיי אין וועלט, גיי איך מיט דער תורה וזהו תכלית הכוונה דביאת המשיח, למחות את עמלק מה שמתלבש בלבושי הכנעני כו' ולעשות מהעולם גופא דירה לו ית'.

קיין פרעמדער, אויך א אייניקעל פון אברהם'ן, ער איז געקומען מאכן זיי קאלט – אשר קרך. וטען:

דו ווילסט מקבל זיין די תורה, יע א גלייכע זאך, איך שטאם אויך פון אברהם'ן, אויך א מיוחס, אבער צוליב וואס איז דער קאך. תורה איז א ענין פון שכל, דארף מען דאס נעמען בהתיישבות. ווי פאסט עס פאר א בר שכל צו זאגן נעשה קודם לשמע, מען דארף פריער אויסהערן יעדער ענין מיט קאפ און באטראכטן זיך.

בסיום תקופה הראשונה, טרם כניסתם לארץ, דא קומט אויך דער זעלבער עמלק, נאר ער טענה'ט שוין ניט ווי קיין בן אברהם, נאר ער טוהט זיך אן אין א כנעני, אין א גוי. ער טענה'ט: ווילסט אריינגיין אין ארץ כנען, מוזט זיך אביסל אונטערלערנען און האנדלען ווי א גוי.

וזהו שאמרו רז"ל ע"פ וישב ממנו שבי, אז זיי האבן געפאנגען א שפחה כנענית. כלומר: איך מאן בא דיר ניט קיין אידישע זאך, איך מאן בא דיר א ענין כנעני, תורה ומצות זיי זיך מקיים ווי דו ווילסט, אבער ענינים פון וועלט ענינים פון כנען, טו אזוי ווי כנען פארשטייט.

נאך וואס דארפסט דו אין וועלט אויך ארויסגיין מיט תורה.

מצד דעם נושא הענין שדיבר במעלת הנשמות, אז ס'איז נאך טיפער פאר תורה, הנה מצד נושא הענין שדיבר, אומר בלשון כזה. אך לפי"ז א"מ מפני מה כתיב במדרש בנשמותיהם של צדיקים? כתוב דעתך בזה.

אני עייף במאוד, נאך ניט אפגערוהט מפורים, רק מצד זה שאד"ש הזכיר את הנ"ל בשמך, האב איך אנגשריבן מכתב, ולע"ע אפסיק.

הי' הרבה אריכות בזה אך אני כותב תוכן הענין בקצרה ובארוכה, וכן שאר השיחות דפורים ודשבת פ' זכור, אשלח אי"ה.

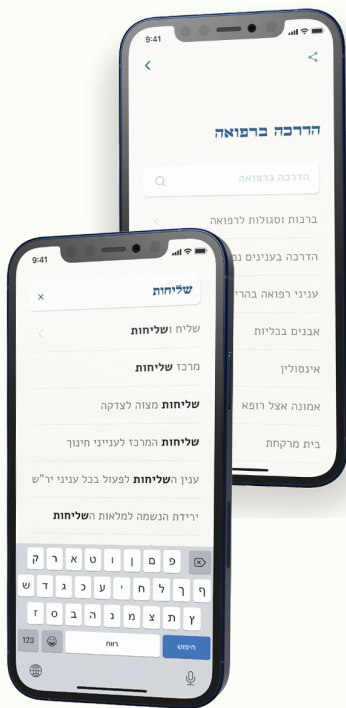
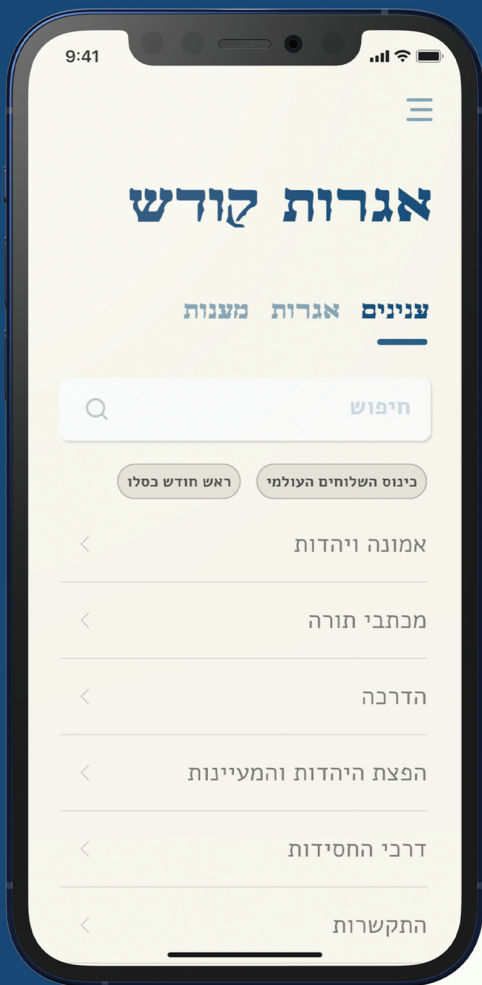
אגב, בתוך השיחות הי' לשון: במי נמלך בנשמותיהם של ישראל, ניט בנשמותיהם של צדיקים נאר בנשמותיהם של ישראל, עכ"ל. מעניין אם ראית פעם לשון כזה. ואפשר אז ס'איז ניטא אזא לשון נאר

לעילוי נשמת
הרה"ח התמים ר' צבי אבא בן הרה"ח
התמים ר' חיים דובער ע"ה
לרמן
נלב"ע ט' ניסן ה'תש"פ

ולעילוי נשמת זוגתו האשה החשובה מרת
מנוחה בת ר' יצחק ע"ה לרמן
נפטרה כ"ג אדר ה'תשע"ג

לזכות הבחור הבר מצוה
התמים יעקב מנחם מענדל הכהן שיחי'
שפערלין
לרגל הגיעו לעול מצוות יום הבהיר כ"ה אדר
ה'תשפ"א

THE REBBE'S PERSPECTIVE

**EVER
WONDERED,
WHAT WOULD THE REBBE
SAY?**

- Should I wear contact lenses?
- Should I travel abroad for seminary?
- Should I invest in the stock market?
- I can't afford my chabad house mortgage, what now?

